

den röde

ARBEIDEREN

Nr. 5 1975 3. Årg.

Organ for Kommunistisk Arbeiderforbund

Pris Kr. 2.--

I.MAI 1975

Årets 1. mai-feiring betydde en ny framgang for den kommunistiske bevegelse i Norge. Kommunistisk Arbeiderforbund markerte seg som et revolusjonært alternativ til den borgerlige og småborgerlige organiseringen.

DNA, SVs og AKPs arrangementer ga naturlig nok intet uttrykk for noen konsekvent kamp mot kapitalismen. DNA og Samorg går i spissen for å kneble arbeiderklassens selvstendige kamp. De småborgerlige venstregruppene, SVs og AKPs, politikk fører rett og slett ingen steder hen. Når det

VALGET I PORTUGAL

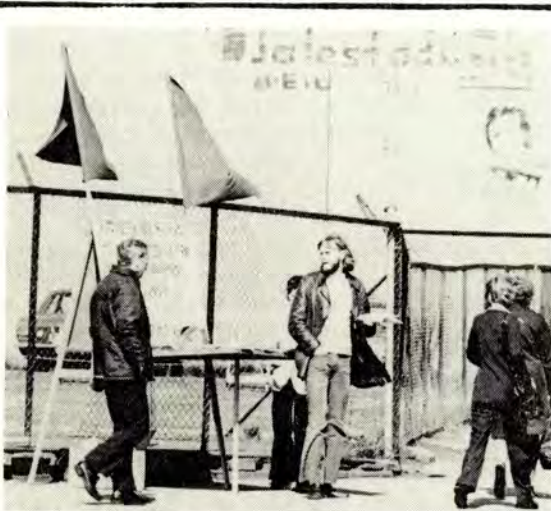

Sosialistene med Mario Soares i spissen triumferer etter valgseieren.

Før de militære styrtet fascistregimet i Portugal for ett år siden var det bare ett parti, fascistene selv, som kunne stille til valg. Opposisjonsgrupper som formelt sett stilte lister ble uopphørlig trakassert av det hemmelige politiet. Medlemmer av såvel sosialist- som kommunistpartiet befant seg i eksil eller under jorda for å unngå fengsel og tortur. Fredag den 25. april -75 gjennomførte man derfor for første gang på 50 år et fritt valg i Portugal. Dette var et skritt på veien mot etableringen av et borgerlig-demokratisk system i landet. Valget gjaldt denne gangen sammensetningen av en grunnlovgivende forsamling og derfor egentlig ikke et parlamentsvalg i vanlig forstand. Valgresultatet må sees på som en seier for sosialistpartiet (PS). Partiet sikret

Forts. side11

Går det mot rettssak i Stavanger?

Fra gateaksjonene i Oslo 1. mai.

gjelder den sistnevnte gruppa, hadde den i år faktisk med "sosialismen" i parolegrunnlaget - men da i form av

Forts. side 8

Like før påske blei en arbeider ved Norsk Hamnerverk i Stavanger oppsagt. Han hadde da en dag igjen av prøveansettelsestiden på tre måneder.

Hamnerverket produserer deler til Volvo og brannslukningsutstyr. Arbeideren drev med avfettingsarbeid på lakkeringsavdelinga. Han hadde heile tida gjort et godt arbeid, og det var derfor god grunn til å tro at en igjen sto overfor ei politisk oppseiing som vi har hatt flere av i det siste.

Sit-down.

Lakkeringsavdelingen gikk så til sit-down-streik mot den politiske oppsigelsen. 18 arbeidere streika en dag. Da gikk bedriftsledelsen med på forhandlinger, men forhandlingene blei brutt. Streiken fortsatte, og det var nå 40 mann ute i streik.

Forts. side 4

USA's NEDERLAG I INDOKINA

se side 2-3

KAMBODSJA: nederlag for USA, seier for folkekrigen

En granatkastargrupp i aksjon ved nordfronten mot Phnom Penh.

Kambodsja er frigjort. Under parolene om nøytralitet, territorial integritet, nasjonal gjenoppbygging, demokrati og fred, har styrkene fra Røde Khmer inntatt Phnom Penh, den amerikanske imperialismens hovedbastion i Kambodsja, og de fremste forræderne har flyktet fra landet.

Det bør ikke herske tvil om at det er USA som har tapt denne krigen. Lon Nol-regimet hadde ikke noe eget sosialt grunnlag, men var av rent amerikansk fabrikk. Innblandingen fra USA har også fra et imperialistisk synspunkt vært en makeløs dumdristighet. Før prins Sihanouk ble styrtet av CIA i 1970, førte landet en nøytralitetspolitikk som på lengre sikt ville ha kunnet tjene amerikanske interesser. I dag er den samme prinsen blitt kommunist-sympatisør, og han kan med rette si følgende: "USA har klart å gjøre det kambodsjanske folk revolusjonært". USA ville ha total seier i hele Indo-China, og er nå i ferd med å lide totalt nederlag, ettersom seieren for FNL i Vietnam er et faktum og frigjøringsbevegelsene i Laos og i Thailand har hatt stor framgang i den senere tid.

Når det i dag i de ulike imperialistiske sentrene rundt om i verden snakkes om nødvendigheten av selvransakelse, vitner det om at imperialismen har erkjent at de metodene den hittil har brukt har vært forfeilet, og at taktikken derfor må legges om. Målet - å opprettholde og utvide imperialismens verdensherredømme - er det selvsagt ikke satt spørsmålsteget ved. Blant borgerlige politikere og humanister av ulike sjatteringer forsikres det derfor stadig om at USA's krigspolitikk i Indo-China var et "tragisk feilgrep" innen en politikk som egentlig, bak intervensjonene, bombeterrorren og intrigene, i sitt vesen er god. Men imperialismen er et økonomisk system, og kriger vil uunngåelig oppstå så lenge dette systemet består. Derfor vil også de imperialistiske maktene forsøke å klette ut nye metoder til å påtvinge de undertrykte folk og nasjoner sin vilje.

Hvorfor tapte USA i Kambodsja? For det første fordi kambodsjanerne har kjempet en progressiv kamp, for nasjonal selvbestemmelsesrett, økonomisk utvikling og mot imperialistisk utbytting. De har - i motsetning til USA - hatt historien på sin side. For det andre fordi USA - trass i at landet disponerer over den mest avanserte og utpekulerte krigsteknologi, ikke har funnet effektive mottrekk mot den strategi som de koloniale land har benyttet seg av i frigjøringskampen: Folkekrigens metode,

slik den er utarbeidet av Mao Tse-tung. Denne metoden, som hittil har vist seg å være uovervinnelig, beror på en kombinasjon av nasjonal uavhengighetskrig og sosial revolusjon. På samme måten som de kinesiske kommunistene gjorde det i sin tid, har de røde Khmer i Kambodsja (som FNL i Vietnam) knyttet den militære kampen mot imperialismen sammen med kampen mot føydale eiendomsforhold. I Kambodsja er godseierens jord i løpet av krigen delt ut til bøndene under parolen: "Jorda til de som bruker den." Samtidig er det lagt stor vekt på undervisning og politisk skoling. Det er denne kombinasjonen av militær kamp og sosiale reformer som utgjør den politiske styrken i frigjøringsbevegelsene og som general Giap har kommentert på følgende måte: "Den politiske kampen spiller en svært betydningsfull rolle, fordi det er på det politiske området vi er overlegne og fienden svak."

Folkekrigen har også et militært særtrekk som er nøye forbundet med dens politiske innhold: sammensmeltning av militærstyrkene med sivilbefolkningen, noe som er nødvendig for at en gerilja-taktikk skal kunne føre fram. Skillet mellom sivile og militære viskes ut; skal fienden vinne militær seier, må han derfor også vinne kontroll over den sivile

befolkningen. Det var dette dilemmaet amerikanerne sto overfor og som med nødvendighet førte dem til å ta i bruk metoder som for 30 år siden ble betraktet - også av amerikanerne selv - som krigsforbrytelser og folkemord. Terrorbombingen, giftspredningen, og - ikke minst - de strategiske landsbyene - dannet fundamentet for denne folkemordstrategien. Terrorbombingen over Kambodsja i 1973 var en av historiens hittil verste og kostet 400 000 kambodsjanere livet. Men den var ikke kraftig nok, ikke total nok til å sikre USA seieren, det kunne bare utryddelsen, det totale folkemordet ha gjort.

Også av denne grunn er den seieren som kambodsjanerne og vietnameserne har vunnet av uvurderlig betydning for den frigjøringskampen som foregår i andre land i Indo-China og i andre deler av verden. Amerikanerne har fått seg en lærepenge som gjør at de for en stund vil kvie seg for direkte intervensjon der det måtte trenge. Dermed vil de frigjøringskampene som forestår bli litt mindre blodige enn de har vært i Kambodsja og Vietnam.

J.L.

KAMBODSJA 1970-75 Kort historikk

1954: Genève-avtalen garanterte Kambodsjas selvstendighet og nøytralitet. USA prøvde å tvinge Kambodsja inn i USA's forsvarssystem, SEATO.

1956: Etter ordre fra USA blokkerte Thailand og Saigon-regimet all handel med Kambodsja.

1957: CIA-planer om kupp mot Sihanouk avslørt.

1958: En provins av Kambodsja invaderes av Saigon-juntaen.

1965: Sihanouk bryter de diplomatiske forbindelsene med USA på grunn av amerikansk innblanding og fordi USA nektet å godkjenne Kambodsjas grenser.

1969: USA bomber grenseområder i Kambodsja. Saigon krever at deler av østre Kambodsja skal overgis til Sør-Vietnam.

1969: Kambodsja anerkjenner PRR som

Sør-Vietnams lovlige regjering.

1970: (mars) Kupp mot Sihanouk, støttet av CIA. Sihanouk befant seg i Moskva. 5 dager etter oppfordrer Sihanouk til kamp mot kuppmakerne. Den nasjonale enhetsregjering (GRUNK) dannes. Sovjet anerkjenner Lon Nols regime. Frigjøringsfronten (FUNK) dannes. Kort tid etter kuppet: gigantisk invasjon av Saigon-styrker, støttet av amerikanske bombefly. Invasjonen avbrytes i juni 1970, men den amerikanske bombingene fortsetter en tid.

1973: Etter Paris-avtalen setter amerikanerne i gang en bølge av terror-bombing som drepte 400 000 mennesker.

1975: Lon Nol flykter, hans regime kapitulerer, og frigjøringsstyrkene inntar Phnom Penh.

den røde ARBEIDEREN

Organ for Kommunistisk Arbeiderforbund
Postboks 2863-Kampen, Oslo 5
Postgiro: 206842

Trykk: Eget Kontor-offset.

Redaksjon:

Einar Berg
Jan Erik Ryen
Harald Berntsen
Line Dedichen
Egil Engeland
Kjell Hovden
Eyvind Viken

Ansvarlig: Eyvind Viken.

ABONNEMENTSPRIS:

den røde Arbeideren pr. år - kr.20.-
Røde Fane pr. år - kr.20.-
Pengene kan betales på postgiro 20 68 42
Merk talongen -A- for avisen og -RF- for
Røde Fane

STØTTEABONNEMENT:

den røde Arbeideren - kr. 30.- pr. år
Røde Fane kr. 30.- pr. år

Vietnam er fritt!

USA er nå fordrevet fra store deler av Indokina. Først led imperialismen et knusende nederlag i Kambodsja - en krig som hadde pågått i 5 år og den 30. april i år ble amerikanerne bokstavelig talt kastet på havet i Viet-Nam. Den 30. april markerte punktum for USA's 20-årige krig og folkemord i et land, som til sine tider hadde over 550 000 okkupant-soldater å kjempe mot, foruten en nesten like stor hær av vietnamesere, tvangsmobilisert av de forskjellige marionettregjeringer i Saigon. En hær, som etter "fredsslutningen" i Paris i 1972 og etter Nixons "vietnamsisering" ble utstyrt med de mest avanserte og djevelsk utspekulerte våpen og hvis luftstyrke var den 4. største i verden.

Dette tiltross, den 30. april 1975 falt alt sammen som korthus. USA hadde lidd sitt hittil største nederlag. USA-generalenes ord om "at vi skal bombe dem tilbake til steinalderen" var gjort ettertrykkelig til skamme.

Spørsmålet som man uvilkårlig må stille seg hvordan et lite land, med begrensede økonomiske og våpentekniske ressurser, kan beseire verdens største krigsmakt? Svaret må bli at vietnameserne sto sammen i en ubrytelig enhet hvor den primære målsettingen var Fred - frihet og uavhengighet. Seieren hadde imidlertid ikke vært mulig hvis ikke kampen var blitt ledet av kommunister som nyttet Maos prinsipper om folkekrig og som i kamp hadde erfart at når de revolusjonære massene griper den revolusjonære teori og anvender den i praksis blir den til en uovervinnelig kraft.

Frigjøringsbevegelsenes seier i Kambodsja og i Viet-Nam er en mektig stimulan og inspirasjon for undertrykte folk og nasjoner verden over.

Utfallet av Viet-Nam-krigen vil spesielt få innvirkning for frigjøringsbevegelsene i andre asiatiske land. At det brenner et blått lys for USA-imperialismen i Laos - Thailand og i Sør-Korea må tas for gitt. Det er bare et tidsspørsmål når imperialismen også er jaget på dør der.

Etter USA's og Saigons totale nederlag i Viet-Nam strømmer de vestlige "demokratiske" land til med tilbud om hjelp. Det finnes nesten ikke måte på velvillighet. Nå har man glemt all direkte og indirekte støtte til Saigon-juntaen - glemt er alle møtene og planene i de forskjellige multilaterale organisasjoner - glemt er bistanden til Verdensbankens forsøk på "hjelp", glemt er politiets vannkanoner, tåregass og kølleslag mot Viet-Nam-demonstranter

verden over. Til og med Frankrike viser nå iver og velvillighet, endog eksterthjelp tilbys. Vi kan imidlertid tenke oss at Den Revolusjonære Regjering takker nei til denslags form for hjelp og vi vil tro at det vietnamesiske folk i stor grad har fått føle hva ekspertise kan innebære, enten ekspertene kommer fra Japan, Frankrike eller USA.

Det er falske toner som nå strømmer ut fra de "demokratiske" lands regjeringsbygninger. Under dekke av "humanitær hjelp" og "gjenoppbygging" skjuler de sin egentlige hensikt: "Nye markeder - og politisk innflytelse".

Viet-Nam-krigen har kostet USA 56 000 soldater, 250 milliarder dollar, herav 140 milliarder til ren militær støtte. Alt selvsagt forgjeves. Det er således ikke å undres over at Kissinger har tatt USA's utenrikspolitikk opp til ny vurdering. Selvransakelsen stikker imidlertid ikke så dypt og må bare betraktes som en tenkepause. En tenkepause som kommer til å bli brukt til utklekking av nye former for imperialistiske framstøt. Vi skal huske at imperialismens vesen aldri endres og at den er et resultat av det kapitalistiske system, det vil si et lovmessig resultat i den kapitalistiske utviklingen.

Det vietnamesiske folks kamp og endelige seier over reaksjonære og imperialistiske krefter har skaffet Viet-Nam utallige venner over hele verden.

Vi gleder oss på vegne av det vietnamesiske folk. La imidlertid ikke seiersrusen sløre våre øyne, men tvertimot skjerpe blikket.

Fienden er sterk og velorganisert.

Hilsningstelegram

Republikken Sør-Vietnams Provisoriske Revolusjonære Regjering.

Kamerater og venner.

Vi hilser FNL og PRR's seier i kampen for frihet - uavhengighet og rettferdighet.

Seieren over den amerikanske imperialism og deres handlangere er ikke bare en seier for det vietnamesiske folk, men en seier for alle progressive og frihetselskende krefter over hele verden, som har sett Viet-Nams frigjøringskamp som et strålende eksempel og en kilde til inspirasjon.

Det vietnamesiske folks frigjøringskamp har vist at så sant undertrykte nasjoner og land som utsettes for aggresjon er modige nok til å gripe til våpen og slutte seg sammen i en ubrytelig enhet i kampen, kan aggresjonen slås tilbake slik at de selv blir herre over sin egen skjebne.

USA-imperialismens totale nederlag i Sør-Vietnam viser at framtida tilhører revolusjonen og at imperialismen går mot sin undergang.

Hilsen

Kommunistisk Arbeiderforbund

Går det mot ... Forts. fra side 1

"Farlige revolusjonære krefter"

Ved møte mellom arbeiderne og bedriftsledelsen opplyste driftsingeniøren at den egentlige grunnen til oppsigelsen var at den oppsagte arbeideren ikke smilte til ham når de samtalte. Imidlertid måtte ledelsen etter hvert også innrømme at den egentlige grunnen var at de fryktet for at "farlige revolusjonære krefter" var på ferde innen bedriften.

Ulovlige oppsigelser.

Bedriftsledelsen gikk nå til det desperate skritt å si opp 14 arbeidere. Formannen i Jern og met. avd. 25, Odd Wetteland, kom til bedriften for å få en redegjørelse for saken, men han blei bryskt avvist ved porten.

Støtteaksjoner.

Jern og Metall avd. 25 gikk så inn for en to timers sit-down-streik for heile avdelinga, og overtidssnekt fra samme tidspunkt. De fleste verkstedklubbene vedtok likevel å utsette streiken. Men de streikende har likevel mottatt støtte i andre former fra flere hold. F. eks. har klubben ved Aker Norske i en uttalelse gitt de 15 oppsagte arbeiderne full moralsk støtte og bevilget dem 2000 kroner.

SA forsøker å så splid.

Stavanger Aftenblad har som vanlig angrepet de streikende og den oppsagte arbeideren heilt fra begynnelsen. De har bl. a. gjort et stort nummer av at arbeideren som blei oppsagt av politiske grunner er sosionom. De overser det faktum at det for tida er overproduksjon av sosionomer, arkitekter og flere andre yrker med lengere teoretisk utdanning. Dessuten har det alltid vært en god regel innen arbeiderbevegelsen å være på vakt overfor og slå tilbake alle slike forsøk på å splitte arbeidere innbyrdes eller å splitte arbeidere og intellektuelle. I dette tilfellet kommer dessuten det til at en

sosionom nettopp skal arbeide med alt det gale og alle de problemer som det kapitalistiske samfunn skaper, og derfor må det være en utmerket ting at sosionomer arbeider noen år innen industrien for å lære arbeidslivet og forholda på arbeidsplassen godt å kjenne.

De siste dagers utvikling i saka.

Streiken og oppsigelsene har nå også vakt oppmerksomhet i industrien på Jæren, og på mandag den 14 april vil det bli et fellesmøte på Kvernlands Plogfabrikk mellom avd. 25 og avd. 91 og representanter for de streikende og klubben ved Hammerverket. De femten arbeiderne som er ulovlig oppsagt har i et brev til bedrifta krevd å bli tatt inn igjen. Hammerverkets ledelse er nå under et så hardt press at dette kravet må de sikkert innfri, men kanskje bare delvis. De kommer sikkert til å nekte å ta inn igjen arbeideren som blei oppsagt på politisk grunnlag. Etter all sannsynlighet går det mot rettssak. Bedrifta har fått frist på seg til den 15. april med å ta alle de oppsagte inn igjen. Er ikke kravet innfridd innen denne tid vil saka bli forfulgt rettslig. Imens er de 15 ledige stillingene ved Hammerverket blokkert, og følgelig vil der ikke foregå noen produksjon ved denne avdelinga.

Støtt de streikende arbeiderne ved Hammerverket.

Fagforeninger, bedriftsklubber og enkeltpersoner oppfordres på det sterkeste til å støtte de streikende ved Hammerverket, økonomisk og ved støtteerklæringer. I dette tilfellet trengs det særlig sterkt siden streiken i uvanlig grad har vært utsatt for sabotasje fra reaksjonære og sosialdemokratiske streikebrytere og kapitalist-lakeier innen LO-apparatet og innen klubbledelsen på bedrifta. Klubbformannen har f. eks. gått så vidt som til å kalle de streikende arbeiderne for lovbytere!

Støtte til de streikende arbeiderne på Hammerverket kan sendes til: Aksjonskomiteen ved Norsk Hammerverk.

c/o Avd. 25 av Norsk Jern og Metall-

arbeiderforbund,
4000 Stavanger.

Boikott av Hammerverket.

Hammerverket er underleverandør av deler til flere bedrifter i Rogaland. De viktigste er Rosenberg Verft, Eikmaskin og Kvernlands Fabrikk, dessuten som sagt Volvo i Sverige. Ved bedriftene i Rogaland drøfter nå arbeiderne å gå til arbeidsnektelse så lenge bedriftene tar imot deler fra Hammerverket. Det er også planer om å ta kontakt med arbeiderne ved Volvo.

Siste i Hammerverk-saken:

I sin befatning med saken presterte ledelsen i Jern & Metall-arbeiderforbundet å komme fram til en ordning med bedriftsledelsen som gikk ut på at de av de 14 arbeiderne som gikk med på å underskrive på at de hadde deltatt i en ulovlig aksjon, skulle få tilbake jobben. Forbundsledelsen har altså ikke vært opptatt av bedriftsledelsens usaklige, politisk motiverte oppsigelse, men av å få stemplet arbeidernes solidaritet som ulovlig.

9 av de 14 er ikke villige til å skrive under på en slik erklæring, og har tatt ut forliksklage mot bedriften. Disse fortjener full støtte uavhengig av om de får medhold i retten eller ikke, og dette spørsmålet avgjøres nå i vesentlig grad av om det reises en brei og kraftig solidaritetsbevegelse med de 9.

STØTT HAMMERVERK-

ARBEIDERNE!

Korrespondent Stavanger.

Fra Finland

I begynnelsen av april la samtlige skogsarbeidere i det finske Lapland (ca. 5000) ned arbeidet for å aksjonere mot arbeidskjøpernes nye lønssystem. De streikende kan bare akseptere ny lønnsordning dersom fast månedslønn og et system med frie arbeidsredskaper innføres. Streiken støttes ikke av det sentrale skogsarbeiderforbund.

Ved månedsskiftet mars/april brøt det ut en streik ved Oulie OY's fabrikk i Nuottasaari (Nord-Finland). Aksjonen hvor 1200 arbeidere deltar, berører den kjemiske produksjonen. Konflikten gjelder lønsspørsmålet. Foreløpig har de stridende ikke klart å komme fram til enighet. Hektiske forhandlinger pågår.

De 40 ansatte bussjåførene ved Lähilinjat OY i Helsingfors som tar seg av nærtrafikken rundt den finske hovedstaden, truet i begynnelsen av april med å gå til streik. Sjåførene er misfornøyde med lønsvilkår.

Etter nye forhandlinger klarte de førti å oppnå et ekstralønnstillegg på 10 prosent.

Også ved andre busselskaper har det vært misnøye med lønnsutvikling og arbeidsvilkår - spesielt ved Helsingfors Trafikkverk.

KORRESPONDENT.

To av de oppsagte arbeiderne ved Hammerverket, Dreggevik og Finnesand (fra venstre). Dreggevik er med i aksjonskomiteen.

AKP STILTE IKKE til konfrontasjonsmøte i TROMSØ

2. mai arrangerte Marxistisk Forum i Tromsø et åpent møte om faglig politikk.

Marxistisk Forums tanke bak å arrangere et slikt møte var å få konfrontert og diskutert to linjer i den faglige kampen. Således ble Kjell Hovden, KA og Inge Johansen, AKP (kjent som streikeleder under Austad-streiken), invitert som innledere. Imidlertid viste det seg at bare Kjell Hovden var på rat til å stille.

Vi kan ikke her unnlate å nevne de krumspring AKP så seg tvunget til å foreta i forbindelse med denne invitasjonen:

Etter at invitasjonen hadde stått ved lag nærmere ei uke, får Marxistisk Forum et positivt svar fra den offisielle AKP-kontaktmannen. Samme dag blir det fra annet hold (en NKSer) gitt beskjed om at AKP ikke kunne stille pga. prioritering av andre arbeidsoppgaver, mye sykdom i bevegelsen, etc. At venstrehanda ikke visste hva høgrehanda befattet seg med der i gården kom til uttrykk bl.a. i at Inge Johansen dagen etter, overfor Marxistisk Forum, ga tilkjenne at han var blitt opplyst om at møtet var avlyst.

Samme dag som selve møtet ble avholdt kom AKP med en løpeseddel der

Spredning av kommunistisk propaganda i Tromsø 1. mai

gruppen forklarte at tidspunktet 2. mai dessverre passet svært dårlig, men at den selvsagt var villig til å stille i et konfrontasjonsmøte med Kjell Hovden en annen gang.

Denne løpeseddelen, som ble delt ut på møtet av en AKPer (som deretter umiddelbart forsvant), inneholdt insinuasjoner mot Kjell Hovden om at han skulle ha falt streikende arbeidere i ryggen i -71. (Jfr. artikler i Den røde

Arbeideren nr. 2, -75.) AKP ser seg altså i stand til å komme med ubegrunnede beskyldninger i en løpeseddel samtidig som de unnlater å stå fram i en situasjon der Hovden selv er tilstede, med forsøk på å begrunne påstandene. Det kan synes bemerkelsesverdig at AKP ikke benyttet anledningen til å føre fram sine argumenter i Kjell Hovdens nærvær.

Men for de som var til stede på møtet (et uten tvil vellykket møte med over 90 tilstedeværende, deriblant en håndfull NKSer og en AKPer) og hørte Hovdens innledning og innlegg i debatten, fortøner det hele seg ikke så merkverdig. Kjell Hovden og KAs politiske profil sto for enhver av de tilstedeværende klart fram som en annen enn den AKPs buskagitasjon forsøker å gi inntrykk av at den er.

Innledningen og debatten dreide seg bl.a. om den korporativisering som skjer med hensyn til LO, om den legale kampens begrensning, og om nødvendigheten av å stille parolen Tvers gjennom lov til seier. Den ene tilstedeværende AKPer bidrog til en god debatt. Han bør også berømmes for sin redelige og saklige debattstil. SVerne var totalt tause i debatten, til tross for sterk kritikk av SV. Møtet vedtok (mot en blank stemme) en resolusjon til støtte for Hammerværk-arbeiderne. Den ga bl.a. uttrykk for at støtten ville fortsette selv om arbeiderne ikke vant gjennom med sine krav via det borgerlige lovverket.

Marxistisk Forum kommer til å arbeide for at AKP skal stå ved sitt løfte om å stille med Inge Johansen i et konfrontasjonsmøte med Kjell Hovden til høsten.

Observator

Kinomaskinistenes overtidsnektelse avblåst – forhandlinger igang

Før påske gikk kinomaskinistene i Oslo til overtidsnektelse. Overtidsnektelsen ble straks stemplet som ulovlig av Norsk Kommuneforbund.

- Hans H. Brotnov, gruppeformann for kinomaskinistene i Oslo Kinobetjenings Forening, hva var bakgrunnen for konflikte?

- Bakgrunnen er for det første misnøye med maskinistenes klasseplassering. Vi har ikke hatt lønnsopprykk siden 1962, noe vi nå stilte krav om uten å få det innfridd i forhandlingene i klasseplasseringsutvalget.

For det andre rettet overtidsnektelsen seg mot administrasjonens rasjonalisering av vårt arbeid. Tidsmarginen for prøvekjøring, kontroll og omspoling av film er blitt skåret ned, noe vi anser for uakseptabelt.

- Hadde dere forberedt dere på at forbundet ville stemple overtidsaksjonen som ulovlig?

- Til det vil jeg først si at jeg ikke vil kalle overtidsnektelsen for en "aksjon". Det dreier seg rett og slett om en

spontan reaksjon. Derfor var heller ikke forbundets handlemåte forutsett og vurdert på forhånd fra vår side.

På den andre siden sier det seg selv at forbundet, med det eksisterende lov- og avtaleverk, måtte stemple overtidsnektelsen som ulovlig. Forbundet kan ikke annet. Erfaringene viser at alle streiker i dag må være ulovlige, bare med de unntak som har LOs velsignelse.

- Hva har nå skjedd?

- Overtidsnektelsen ble avblåst fra 2. påskedag, etter at motparten stilte betingelse om at streiken måtte avblåses før det kunne tas opp forhandlinger. Vi for vår del stilte betingelser som gjenopptakelse av forhandlingene og en bestemt representasjon fra vår side.

- Er det oppnådd resultater?

- Situasjonen er nå at vi er blitt enige om en ordning av arbeidsforholdene, og at spørsmålet om klasseopprykk skal tas opp til ny vurdering, slutter Brotnov.

KOMMUNISTISK ARBEIDERFORBUND

Sentral adr.: Postboks 2863,
Kampen, Oslo 5
Tlf.: (02) 38 04 69

Bergen: Jan Erik Ryen,
Forstandersmuget 2 b,
5000 Bergen

MLU/Bærum: Postboks 41,
1345 Østerås

Drammen: Peter O. Pedersen,
Solberggt. 10 b,
3000 Drammen

Kristiansand: Ingeleiv Henden,
Skutevn. 6 e,
4620 Vågsbygd

Lillestrøm: Marie Nordby,
Bekkevn. 4,
2006 Løvenstad

MLU/Lillestrøm: Stein Hoftvedt,
Postboks 108,
2001 Lillestrøm

Stavanger: Egil Osmundsen,
Godeset,
4030 Hinna

KUL-kontakt/Trøndelag:
Knut Erik Aagaard,
Carl Schjetnans vei 10
7081 Sjetnhaugan

Tønsberg: Tor Larsen,
Dronning Åsas vei 4 b,
3100 Tønsberg

Vennesla: Ole Langeland,
4652 Øvreby

KOMMUNISTISK UNIVERSITETSLAG(KUL):

Bergen: Postboks 29,
5014 Universitetet, Bergen

Oslo: c/o Truls Wyller,
6211 Studentbyen,
Sogn, Oslo 8

Tromsø: c/o Svein Smelvær,
Inst. for samfunns-
vitskap, Universitetet,
9000 Tromsø

MARXIST-LENINISTISKE UNGDOMSGRUPPER (MLU):

Postboks 41, 1345 Østerås

Fra en korrespondent i Tromsø har vi mottatt følgende rapport om 1. mai. Se forøvrig andre artikler i dette nr. av Den røde Arbeideren.

En måned før 1. mai tok 38 personer et initiativ overfor Faglig 1. mai-front (FMF) med kritikk av det politiske grunnlaget for fronten og med forslag til alternative paroler. (SV og dets samarbeid med Samorg. var allerede avvist. Forhandlingene med Samorg. førte forøvrig til splittelse i SV. Venstre-fløyen arrangerte eget kveldsmøte. Enkelte gikk i FMF-, og resten i Samorg.-toget.) Kritikken av FMF konsentrerte seg særlig om klasseanalysen som åpenbart lå til grunn for frontens hovedparoler. (F.eks. "Mot monopolkapitalen - for et sosialistisk Norge", "For-svar norsk sjølråderett" o.l. småborgerlige paroler.)

Henvendelsen førte til et møte med representanter for fronten, hvor det tydelig ble uttrykt at frontens grunnpillarer overhodet ikke kunne diskuteres. Dog ble vi oppfordret til å slutte oss til en seksjon som for oss var akseptabel, og reservere oss fra resten.

Vårt svar på denne situasjon ble avlevert i form av et brev til FMF hvor det ble uttrykt at vi ikke kunne slutte oss til fronten hvis ikke visse paroler gikk ut og en del nye kom til. En uke senere svarte FMF gjennom en løpeseddel, hvor det ble uttalt at de 38 fortsatt sto utenfor fronten. Oppfordringen om å slutte seg til en seksjon gjentas.

En løpeseddel med kortfattet kritikk og kunngjøring om en mer omfattende stensil, produserte vi så på timen. Stensilen (28 s.) med titelen "Faglig 1. mai-front - klassekamptog eller folketog", ble sendt ut to dager før 1. mai og ble raskt solgt i over 400 eksemplarer. Den er undertegnet med Marxistisk Forum, som gruppa har valgt å kalle seg.

I.MAI I TROMSØ..

Marxistisk Forum er en arbeids- og diskusjonsgruppe som ikke har partibyggende målsettinger og heller ikke ønsker å konstituere seg som en universitetsorganisasjon. Den er etablert på et begrenset fellesgrunnlag og er ikke enhetlig.

Gruppa hadde lenge før 1. mai besluttet å arrangere eget kveldsmøte uansett hva som ville skje overfor FMF. Møtet ble arrangert med Kjell Hovden som hovedtaler. Foruten hovedtalen, som presenterte KAS analyse og strategi, var det appeller om seirene til det cambodsjanske og vietnamesiske folk, om nødvendigheten av å støtte Hamnerverkarbeiderne, om studentpolitikken og om den politiske utviklinga ved Universitetet i Tromsø det siste halve året. Møtet var godt besøkt, ikke minst ut fra den korte levetid til Marxistisk Forum, som formelt var startet en uke før og som presenterte seg ved navn bare to dager før 1. mai. Over 80 var tilstede.

Dagen ble ellers brukt til å samle inn penger til Hamnerverkarbeiderne på stand i byen og på møtet. Enkelte moret seg også med å betrakte den blomstrende parolismen i FMF-toget. KULere og sympatisører solgte Den røde Arbeideren og Røde Fane.

Fra "Marxistisk Forum"s festmøte i Tromsø 1. mai. Kjell Hovden på talerstolen.

Glimt fra KA-aksjonene i Bergen 1. mai

..OG BERGEN

KA-laget i Bergen sørget for en vellykket markering av den kommunistiske linja 1. mai. Sympatisører, bl.a. medlemmer av det lokale Kommunistiske Universitetslag (KUL), deltok i arbeidet. Gjennom standsvirksomhet og andre gateaksjoner ble det solgt en anseelig mengde av KAs materiale. Likeledes ble det spredt et større antall av KUL-lagets løpeseddelavis Kommunist, som for anledningen tok opp 1. mai-parolene til Samorg. og "Faglig 1. mai-front".

I organisatorisk tilknytning til denne politiske markeringen i Bergen ble det dessuten spredt KA-materiell på Stord 1. mai.

Som ellers i landet, foretok SV i Bergen et rent knefall for DNA (via

Samorg.) på 1. mai. Vi kan trygt si at de motsetninger som som følge av dette oppsto innen SV, bidro med sitt til den solide interesse for KAs materiale. (Det kan nevnes at ved siden av Salomonen fra NKP var det den såkalte "venstre-SVeren" Hans Ebbing som først og fremst hadde kjørt igjennom SVs tilslutning til Samorg. -toget.)

Det var derfor som en naturlig fortsettelse av 1. mai-debatten at Kommunistisk Universitetslag den 6. mai arrangerte et åpent konfrontasjonsmøte mellom KA og SV. Emnet var "Marxismen og arbeiderklassen", og innledere var Ebbing (SV) og Jørgen Sandemose (KA). Ca. 90 personer var tilstede. Overskuddet gikk til komitéen for Hammerverk-arbeiderne.

Fagapparatet - en del av staten

NYTT HEFTE OM DEN ØKONOMISKE KAMPEN:

I disse dager har Kommunistisk Arbeiderforbund utgitt et eget hefte om den økonomiske kampen, med tittelen TVERS GJENNOM LOV TIL SEIER.

Heftet inneholder bl.a. en oppsummering av fjorårets streikebevegelse i Norge, artikler av Arvid Hansen og Friedrich Engels, og ikke minst Den Røde Faglige Internasjonales "Strassbourger-teser" fra 1929. I tilknytning til det siste har vi også tatt med introduksjonen til tesene i RFI's tidsskrift DIE ROTE GEWERKSCHAFTSINTERNATIONALE, en introduksjon som setter tesene inn i sin historiske sammenheng, og som vi offentliggjør her bl.a. fordi den plasserer RFI i samme type konfrontasjon med opportunisten som kommunistene i dag står oppe i i Norge.

Vi håper at heftet kan bli til hjelp i den økonomiske kampen som arbeiderklassen fører mot kapitalen, og oppfordrer til å spre og diskutere det på arbeidsplassene. Heftet koster kr. 7,- (ikke kr 5,- som angitt i forrige nr. av den røde Arbeideren) og kan bestilles fra Kommunistisk Arbeiderforbund, postboks 2863, Kampen, Oslo 5.

Studiearbeidet

Kommunistisk Arbeiderforbunds grunnsirkel i marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning bygger på følgende 6 møter:

1. Grunnlaget for samfunnsutviklingen og klassespørsmålet.
2. Kapitalismens politiske økonomi.
3. Staten - den herskende klasses undertrykkelsesredskap.
4. Imperialismen - kapitalismens høyeste stadium.
5. Det kommunistiske partiet.
6. Kampoppgavene i dag - kampen for dagskravene og kampen for et kommunistisk parti.

Følgende litteratur blir benyttet:

Marx: Det kommunistiske partis manifest.

Heftet Politisk økonomi, utgitt av KAs studieutvalg. Pris kr. 3.-

Lenin: Staten, hefte utgitt av KAs studieutvalg. Pris kr. 3.-

Heftet Utdrag av arbeidstvistlovene og lov om lønnsnemnd i arbeidstvister. Pris kr. 1.-
Hovedavtalen mellom LO og NAF, utgitt av LO. Gratis.

Heftet Hva er imperialismen, utgitt av KAs studieutvalg. Pris kr. 3.-

Heftet Tvers gjennom lov til seier, utgitt av Kommunistisk Arbeiderforbund. Inneholder bl.a. Strassbourger-tesene og KAs faglige prinsipperklæring. Pris kr. 7.-

Hefte med statutter, prinsipp- og arbeidsprogram for Kommunistisk Arbeiderforbund, utgitt etter det 2. landsmøte 1975. Pris kr. 3.-

Stalin: Partiet. Hefte utgitt av KAs studieutvalg. Pris kr. 3.-

Som tilleggslitteratur kan anbefales:

Marx: Lønn, pris og profitt.

Lenin: Staten og revolusjonen.

Heftet Unntakslovene og NATOs beredsskapsplaner. Utgitt av Kampen Norge ut av Nato.

Første program for Arbeiderkomitéen mot EEC og dyrtid.

Sitater fra formann Mao Tsetung (den "lille røde").

KAs elementærsirkel, med hovedvekt på politisk økonomi og faglig politikk, kan i likhet med annet materiale bestilles fra KAs sentrale adresse eller fra distriktskontaktene.

Ta kontakt med Kommunistisk Arbeiderforbund!

Organiser studievirksomhet på din arbeidsplass eller i ditt boligområde!

en parole som "Bare folkets kamp kan sikre sosialismen". Hvem dette "folket" er, har gruppa alltid hatt vanskeligheter med å forklare. Det samme "folket" gikk forøvrig igjen i flere av parolene, som f.eks.: "Styrk folkets kultur".

I sterk kontrast til denne smørja sto kommunistenes: "Med arbeiderklassen for den sosialistiske revolusjonen" og "1. mai - klasse mot klasse".

1. mai 1975 markerte for Kommunistisk Arbeiderforbunds vedkommende en større aktivitet enn noengang tidligere. Foruten i Oslo, Lillestrøm, Tønsberg, Kristiansand og Trondhei i hvor det også tidligere har vært drevet revolusjonært arbeid 1. mai, gjorde KA seg gjeldende politisk gjennom stands og gatesalg på følgende steder: Drammen, Lillehammer, Moss, Skien, Porsgrunn, Stavanger, Stord, Bergen og Tromsø. Særlig gledelig var arrangementet i Tromsø, der en revolusjonær gruppe, Marxistisk Forum, som hadde brutt med AKPs 1. mai-opplegg og sluttet opp om et parolegrunnlag tilsvarende KAs, avholdt et åpent møte med ca. 80 deltakere. Kjell Hovden var dagens hovedtaler.

I Oslo ble Den røde Arbeideren og Røde Fane solgt over hele byen og på alle offentlige 1. mai-arrangementer som ble avviklet. Det ble også delt ut en lokal løpeseddel som ble spredt i masseopplag. Flere selgere enn noengang tidligere var ute på byen. Dessuten hadde KA stands på forskjellige steder.

Om kvelden ble det arrangert festmøte, i Tøyen Samfunnshus. Esther Bergerud, medlem av KAs sentralkomite, holdt prologen. Deretter leste Nils Johan Ringdal, hovedansvarlig for Ar-

Grr...

beiderens kulturside, et utdrag fra V. Majakovskijs poem "Vladimir Ilitsj Lenin". Dagens hovedtale ble holdt av sentralkomite-medlem Harald Berntsen. Han tok utgangspunkt i kapitalismens krise, som i første rekke arter seg som en offensiv mot arbeiderklassen. Derfor må forsvaret mot denne offensiven nødvendigvis være revolusjonært. Videre ble KAs syn på verdenssituasjonen redegjort for av Berntsen, som understreket at den økende splittelse mellom de imperialistiske makter må betraktes som positiv for den internasjonale arbeiderklasse. Når det gjelder den fase som KA befinner seg i i dag, ble det understreket at forbundet hadde passert stadiet med ideologisk og politisk konsolidering, og nå gikk over i en fase der det gjelder å bygge ut det organisatoriske apparatet. Den senere tids erfaringer har også vist at KA nå har vært mer i stand til å gripe direkte inn i arbeiderklassens kamp enn tidligere, sa Berntsen til slutt.

Etter en pause i programmet fikk en så et lengre innslag med viser og dikt med utgangspunkt i Brecht, som ble svært godt mottatt.

Egil Engeland, formann i KA, avsluttet den offisielle delen av festen med å takke alle som hadde bidratt til å markere dagen.

Og så var det dans etterpå.

Korrespondent.

En kan ergre på seg magesår. Derfor bør en unngå unødvendige irritasjoner. Det er sjølsagt lett å si dette, men i praksis kan det være vanskelig nok. Når magesyra bobler som sitronbrus og en kjenner det banker i tinningene, så er det ikke bare å slappe av. Tidligere kunne publikumsspaltene i avisene øke volumet på blodårene vesentlig, men en venner seg til det meste her i livet. Istedenfor å ergre meg - så leser jeg idag hjertesukk og slag under beltet som underholdning. Det kan være lærerikt også. Her finner en de underligse understrømninger hos de forskjellige mennesketyper. Nå om dagen er det demagogene som boltrer seg, men de aller fleste er ikke klar over den enkle og sjølsagte ting: Det stilles krav til en demagog - krav om kunnskaper, om formulerings-evne og evne til måtehold. Når alt dette svikter, må resultatet bli deretter. Ønsketenkning og uvitenhet er dårlige parhester i dagens politiske debatt. Klarest ser en dette i alle innleggene om forholdene i Vietnam i samtlige borgerlige aviser. Mom - spalten i Arbeiderbladet slett ikke unntatt. En blir nesten fylt med vemod over så edle ønsker og tanker som slår imot en i innleggene, men en burde nok bli noe betenkt og skremt over det hav av uvitenhet og dævelskap som gjenspeiles i noen av dem.

Men la oss ikke underslå at det fins positive trekk også - sider som en bør trekke fram og understreke. Meldingen om at det først og fremst er kristne barn som blir bortført fra Vietnam, fylte meg med stille takknemlighet. Det er så godt og trykt å tenke på. En kan jo bare tenke seg hva et snes to-års hedninger kunne finne på. Dessuten - hedninger har vi nok av fra før. Den høye, kristne moral har forøvrig preget hele krigen i Vietnam. Alle napalmbomber, alle splintbomber og alle kjemikalier er velsignet kirkens representanter. Vi husker jo alle med glede i sinnet Røislands beroligende og mektige ord i Stortinget før han gikk opp i kringkastingen for å holde andakt: Ikkje gass! Det blir forøvrig også hevdet at ved alle tilfelle av voldtekt hvor amerikanere er blandet inn har de forsikret seg om at ofrene har vært kristne. En besudler ikke en kristen snurrebass.

Grr.

Harald Berntsen fra Sentralkomiteen i Kommunistisk Arbeiderforbund på festmøtet i Oslo 1. mai.

Etter initiativ fra Mao Tse-tung ble det i vinter satt i gang en omfattende studiekampanje blant partimedlemmene og de øvrige massene i Kina på klassiske marxistiske tekster om proletariats diktatur. Dette tiltaket, som i et sosialistisk land i og for seg er helt naturlig og ikke det minste oppsiktsvekkende, innevarsler etter alt å dømme en ny fase i den sosialistiske oppbygningen og styrkingen av de revolusjonære kreftene i Kina.

I likhet med det Lenin gjorde, har Mao Tse-tung sterkt understreket at innføringen av proletariats diktatur ikke betyr slutten på kampen mellom klassene, men at den fortsetter med uforminset styrke i nye former. Under sosialismen går, ifølge Mao Tse-tung, hovedmotsigelsen mellom borgerskap og proletariats. Grunnlaget for at det vil eksistere en borgerlig og revisjonistisk politisk linje, ved siden av den proletære, til tross for at borgerskapet og den private eiendomsretten formelt er avskaffet, ligger i økonomiske, sosiale og ideologiske levninger fra det gamle samfunnet og de gamle klassene. Først etter en lengre periode med proletariats diktatur vil disse kunne oppheves helt. Ifølge marxismens klassikere er det nettopp den fortsatte eksistensen av reaksjonære klasseinteresser som nødvendiggjør proletariats diktatur, og så lenge disse eksisterer, vil det være fare for politiske tilbakeslag.

Slik Marx understreker i kritikken av Gotha-programmet, vil det sosialistiske samfunnet, slik det fødes ut av kapitalismens skjød, nødvendigvis være pålagt økonomiske og sosiale begrensninger av borgerlig art. For Kinas vedkommende, framhever Mao Tse-tung, gir dette seg bl.a. utslag i betydelige lønnsforskjeller, fordeling av produkter etter arbeidsytelse, og at det byttes varer ved hjelp av penger.

I den nåværende studiekampanjen er det særlig den spontane tendensen til dannelsen av varemarked som vies oppmerksomhet. Det er ennå ikke innført planøkonomi på alle nivåer av det kinesiske samfunnet. Statseiendommen eksisterer side om side med kollektiv eiendom. Den sistnevnte eiendomsformen danner økonomiske enheter som virker relativt uavhengig av hverandre og vil dermed tendensielt skape varerelasjoner seg imellom. Tendensene til markedsdannelsen blir ytterligere forsterket ved det faktum at mange bønder eier private jordstykker og kan som små vareprodusenter selv selge en del av produktene de høster fra disse. I denne sammenhengen siterer kinesiske publikasjoner flittig Lenin, som i Radikalismen f.eks. sier følgende: "Småproduksjonen avler kapitalisme og borgerskap uavbrutt, daglig, hver time, spontant og i masseomfang."

Videre: "Å oppheve klassene - det betyr ikke bare å fordrive godseierne og kapitalistene - det betyr også å avskaffe de små vareprodusentene.... Det å beseire det sentralistiske borgerskapet er tusen ganger lettere enn å "beseire" millioner og atter millioner av småeiere. Men disse skaper gjennom sin daglige, hverdagslige, uanselige, umerkbare opplønningsvirksomhet de samme resultater som dette borgerskapet trenger, som gjenoppretter borgerskapets makt."

Det er den gamle historien som Marx beskriver i "Kapitalen" som her forsøker å gjenta seg selv! Varebyttet som avler

KINA: STYRNING AV PROLETARIATETS DIKTATUR

Om proletariats diktatur.

Lenin viste til at det å anerkjenne klassekampens eksistens alene er utilstrekkelig. Bare den som utvider erkjennelsen av klassekampen til også å gjelde nødvendigheten av proletariats diktatur, er en marxist. Det er heller ikke nok alene å innse at det borgerlige herredømmet må styrtes og at ekspropriatørene må eksproprieres. "Essensen av Marx' lære om staten beherskes bare av dem som forstår at én klasses diktatur er nødvendig, ikke bare for klassesamfunn i sin alminnelighet, ikke bare for proletariatet som har styrtet borgerskapet, men for hele den historiske periode som skiller kapitalismen fra det klasseløse samfunn, kommunismen" (Lenin! Staten og Revolusjonen)

Peking Review nr. 13 1975

penger, og penger som forvandles til kapital. Ut fra sitt eget grunnlag vil derfor småborgeren, småprodusenten, representere en spontan tendens til restaurasjon av kapitalismen.

Selv om de kinesiske bøndene i og med forvandlingen av eiendomsforholdene er blitt sosialistiske kollektive bønder, er de ifølge en artikkel i Peking Review nr.12 1975 fortsatt preget av sin gamle stilling som individuelle småprodusenter, og vil være det helt til alle spor av privat økonomi er slettet ut. De fattige bøndene og de lavere middelbøndene anses for å være proletariats pålitelige allierte på landsbygda, men også disse vil skille seg fra proletariatet ved at de ikke har gått gjennom industriens disiplinende skole. Bøndene vil derfor i kraft av sin individualisme og sine gamle vaner også representere en korruperende og demoraliserende ideologisk innflytelse på sine omgivelser, på partimedlemmer, statlige tjenestemenn og også på visse lag av arbeiderne.

Det finnes ifølge Mao Tse-tung bare én metode til å hindre at denne innflytelsen fra de gamle klassene brer seg og legger kjelker i veien for en sosialistisk utvikling: styrking av proletariats ledende rolle på alle nivåer i samfunnet. (Det er i denne sammenheng viktig å være klar over at arbeiderklassen ennå bare teller 150 av landets 750 mill. innbyggere.) De tendensene til kapitalistisk utvikling på landsbygda som eksisterer, kan bare hindres ved overgang til fullt samfundseie, og en slik prosess trenger

et langvarig og tålmodig politisk og ideologisk arbeid blant bøndene.

Det er all grunn til å følge med i utviklingen av denne kampanjen. Den inneholder atskillig lærerikt stoff - kanskje særlig for småborgerlige sosialister som hevder at bøndene som småborgerlig klasse er revolusjonære, for trotskister, som anser Kina for å være en degenerert arbeiderstat, og for populist, som har forvekslet den kinesiske virkeligheten med sine egne baklengse, bygderomantiske drømmer.

J.L.

Om studier:

De som i ord sier at studiene er viktig, men som i gjerning behandler dem som sekundære, må bestemt forandre innstilling. I 1959 sa formann Mao: "Den største faren ligger nå i empirisme". Erfaringen har de siste 10 år vist at empirismen er revisjonismens tjenerinne. De som forviller seg inn i empirismen, tar lett på teorien, undervurderer betydningen av å slutte seg til formann Mao's korekte linje, og forveksler sine delerfaringer med den allmenne sannheten. Fordi praksisen deres er befengt med mye blindhet, er de tilbøyelige til å følge den revisjonistiske linja."

Peking Review nr. 13 1975

HVEM HAVNER I AVGRUNNEN?

For ikke lenge siden klarte Erik dammann, som er leder for "Ny livsstil" -bevegelsen å samle storsalen i Arbeiderforeningen i Kristiansund. Det er derfor på sin plass å ta en aldri så liten kritikk av denn fyren og hva han står for.

Egentlig står herr Dammann ikke for noe som helst nytt. Han flyter i virkeligheten bare videre på den gamle strømmen av borgerlig og småborgerlig undergangsfilosofi. Det er ikke nye tanker at verdenen er i ferd med å gå under i overbefolkning, forurensning, krig og sult. Nei, det er gamle tanker som borgerskapet bruker for å skjule sitt eget forfall under. På sine gamle dager har nemlig verdensimperialismen fått den senile ide at hele jordkloden vil følge den på veien ned i avgrunne, og er selvfølgelig helt ute av stand til å se arbeiderklassen og dens allierte, de undertrykte folkene, kommer til å skape en ny og bedre verden. Utsiktene for snyltedyrene er nemlig ikke særlig lyse da de revolusjonære kreftene langsomt men sikkert vinner stadig nye seirer. I Vietnam har det til og med gått rasende fort!

Dammann kjører fullt ut på den velkjente myten at hvert enkelt menneske i de utviklede land er skyld i elendigheten i de fattige land p.g.a. sitt høye forbruk, at selve levestandarden er hovedsynderen. Her skjærer denne frekke fyren alle over en kam og går

ikke minst til angrep på arbeiderklassen. Nå må alle arbeidere slutte med å spise svinesteik på søndagen og kjøre fornøyelsesturer med bil. Det aller beste vil være å sette seg på en krakk og tenke på "andre verdier". Vær mer moderat ved tariffoppgjøret, så kommer dette ad en eller annen mystisk vei de fattige til gode!

La oss tenke oss at arbeiderne i Norge virkelig var så godtroende at de gikk med på Dammanns salige demagogi og godtok et generelt lønnsnedslag. Hva ville det føre til? Det ville føre til at kapitalistene fikk mer profitt og måtte dermed investere mer. Men da det var blitt et sterkt begrenset marked for forbruksvarer på grunn av folkets glødende idealisme, måtte jo kapitalistene etter en del krise og overproduksjon finne fram til nye avsetningsmuligheter, f.eks. i rustningsindustrien!

Selvsagt er det en riktig ting at det foregår en enorm sløsing i vårt samfunn. Men uten denne sløsing ville økonomien lett kunne gå i stå fordi kapitalistene simpelt hen ville miste marked og likevekten mellom de forskjellige industribransjer ville komme i utakt. Sløsing med ressursene kan ikke opphøre uten en sentralisert planlegging av alle økonomiens områder og det krever videre et sosialistisk samfunn. Et minsket forbruk av forbruksvarer er derimot i mot arbeiderklassens interesser. Det har alltid vært en mål-

setning for kommunistene å øke den materielle levestandarden og det skal det fortsatt være. Sosialismen innebærer jo nettopp at alle stengsler for økonomiens utvikling blir revet bort og at utviklingen skjer både på en raske og fornuftigere måte.

Dammann mener også at befolknings-tilveksten i verden må stanses helt opp dersom vi skal leve videre og unngå "verdenskrisen". I boken "Fremtiden i våre hender" kommer han med denne fantastiske begrunnelse: "En forskergruppe ved Massachusets teknologiske institutt har ved å mate datamaskinen med alle foreliggende opplysninger om vår situasjon og utvikling, regnet med at verden står overfor et valg mellom forskjellige former for sammenbrudd i løpet av én til to generasjoner - hvis vi ikke selv tar hånd om utviklingen: Ved at vi slipper opp for naturressurser eller mat, ved overbefolkning og krig, eller ved en forurensningskrise. (Forrester: World Dynamics) Uansett hvilken katastrofe som er mest aktuell, så har det sammenheng med befolkningsekspløsjonen". Ja, slik er det at Dammann og Co. bygger opp sin argumentasjon! De tror at verdens fremtid kan regnes ut av borgerlige eksperter "som tar alle foreliggende opplysninger med". Det er bare det at disse ekspertene i Massachusett ganske sikkert og visst har glemt å mate sin datamaskin med opplysninger om de fattige lands kamp mot imperialismen og proletariatets kamp for sosialismen! Da hadde nok maskinen gitt et slikt resultat at disse hadde blitt fratatt sine forskningsstipendiater!

La alle verdens "eksperter" sitte og regne ut datoen for dommedag for seg selv sammen med allskens populist og dammannister. For hver dag skjer det noe disse reaksjonære helst vil unngå å se: at verdensimperialismen smuldrer opp og en bedre verden skapes.

KA/Kristiansand.

I. MAI I STAVANGER

STAVANGER var et av de stedene Kommunistisk Arbeiderforbund markerte seg 1. mai i år.

FAKTA OM BORGEREN WINSTON S. CHURCHILL

- 1895 - Churchill melder seg som frivillig til å slåss med spanjolene i den kubanske frihetskrigen - mot kubanerne.
- 1898 - Churchill slåss mot de innfødte i Det Anglo-Egyptiske Sudan.
- 1899 - Deltar med liv og lyst i Boerkrigen, en imperialistisk krig der 26 300 kvinner og barn dør i britiske konsentrasjonsleire.
- 1910 - Tilbake i England. Sender tropper mot streikende gruvarbeidere i Sør-Wales. (I 1926 fore-slår han samme framgangsmåte mot gruvarbeidere i streik, men får en offentlig reprimande av kong Georg V. Noen år seinere, da belgiske gruvarbeidere streiker, kommer hans råd via telegram til den belgiske regjering: "Skyt dem!")
- 1911 - Beleiringen i Sidney Street. To innbruddstyver blir beleiret i et hus i Londons østkant av politifolk, huset tar fyr, og Churchill som tropper opp in person med silkehatt og sigar nekter brannvesenet å slokke i lden. Begge tyvene brenner inne.
- 1915 - Churchill gjør sitt for å provosere nøytrale land inn i krigen, bl.a. ved å holde hemmelig at tyske ubåter ligger utenfor Irlands kyst.
- 1916 - Churchill vil bruke giftgass mot tyskerne i Gallipoli, noe øverstkommanderende nekter. (I 1942 ville han igjen bruke giftgass og bakteriologiske krigsmidler, fordømt av Genevekonvensjonen av 1925.)
- 1919 - 20 - Går hardt inn for å intervenere i den russiske revolusjon.
- 1921 - Var aktiv i å sende de notoriske "Blade-and Tans"-bandene til Irland for å knuse frigjøringsbevegelsen.
- 1927 - Priser Mussolini i skyene for

- hans kamp mot kommunismen. Takket også Gud offentlig for "menn som Adolf Hitler", selv om dette var før krigen.
- 1931 - Føler det kvalmende at kongen nedverdiger seg til å forhandle med den halvnakne, usiviliserte fakir Gandhi.
- 1941 - Rudolf Hess flyr til Storbritannia for å få igang "den viktige krigen", dvs. den mot Sovjet-Unionen. Det påstås at Hess kom på en hemmelig invitasjon fra Churchill, noe som alltid har blitt sterkt benektet.
- 1942 - Churchill går mot å etablere en "andre front" og håper i mellom-tida på Tysklands seier over Sovjet.
- 1943 - I stedet for å bruke Burmaveien til alliert framrykning, vil Churchill prøve å gjenerobre de gamle engelske koloniene Singapore og Malaya.
- 1945 - Churchill går imøte med president Tryman hardt inn for å bruke atombomben i Japan, selv om det er helt klart at Japan i krigssammenheng er ferdig.
- 1945 - Churchill går mot frigivelse av Sør-Øst-Asia og får franskmennene tilbake til Vietnam. Dette blir gjort ved å sende britiske tropper til Saigon som slipper ut tusener av japanske krigsfanger. Britene og japanerne (som vietnameserne har kjempet mot og slått) slåss i allianse mot Ho Chi Minh og Vietminh-bevegelsen, og inviterer franskmennene til duket bord.

(Opplysningene kommer fra det amerikanske bladet The Rolling Stone.)

SE

VALGET I... Forts. fra side 1

seg ca. 38 prosent av stemmene, noe som tilsvarer bortimot halvparten av representantene i den grunnlovgivende forsamling. Sentrumpartiet (PPD), som for øyeblikket ynder å stå fram som sosialdemokrater, tok annenplassen med 26 prosent fulgt av Moskvakommunistene med 12,5 prosent av stemmene.

Men de politiske partiene utgjør bare det ene av to maktsentra i dagens Portugal. Det andre representeres av MFA, bedre kjent som Kapteinbevegelsen, med Revolusjonsrådet som plattform. De politiske partiene har etterhvert måttet godta at de militæres organer har vetorett overfor organer der politikerne dominerer, f.eks. regjeringen. MFA har sogar i sitt program trukket opp retningslinjer for den økonomiske utvikling i landet. Borgerlige liberalere skal bl.a. på grunnlag av disse fakta være noe varsomme med i for stor grad å betegne situasjonen i Portugal som avklart og entydig hva angår selv parlamentarismens levedyktighet. Mislykkes partipolitikerne i å administrere Portugal mot "sosialismen" står kapteiner og bajonetter klare for oppgaven. (Muligens akkompagnert av et visst bifall fra "kommunistene").

Hva angår situasjonen på det mer partipolitiske plan, preges den umiddelbart etter valget av en verbal venstredreining. Sentrumsdemokratene i PPD kaller seg som nevnt sosialdemokrater, hvorpå PS-lederen Soares utbasunerer at sosialdemokratiet har tapt livets rett. PS erklærer seg nå for et marxistisk parti og står på en plattform som i mangt kan sammenlignes med SV her hjemme. Videre har valgresultatet lagt grunnlag for ytterligere misunnelse overfor "kommunistene" som på bakgrunn av stemmetallet er overrepresenterte i regjeringen. Den politiske kampen innen Portugals "venstreside" er et gigantisk spill om taburetter og maktposisjoner innenfor det borgerlige politiske system.

Etter alt å dømme må den portugisiske arbeiderklassen vente forgjeves på innfrielsen av valgløfter om kapitalens avskaffelse og arbeiderstyre. Forhåpentligvis bruker den ventetida til politisk skolering med sikte på å etablere et parti som står på klassens revolusjonære grunnlag.

E.A.

LES OGSÅ

RØDEFANE

Teoretisk tidsskrift for

KOMMUNISTISK ARBEIDERFORBUND

Postboks 2863. Kampen Oslo 5

HØYESTERETT OPPHEVER DOMMEN OVER DE TRE PORSANGERMOEN- SOLDATENE. SAKEN HENLAGT

I fjor høst ble tre tidligere soldater av Hammerfest herredsrett dømt til tre ukers betinget fengsel for hver å ha distribuert ett - 1 - eksemplar av en illegal soldatavis under avtjeningen av verneplikten på Porsangermoen i Finnmark i 1972.

I "den røde Arbeideren"s dekning av saken i nr. 1974 kom det fram at de tre soldatene i virkeligheten ikke ble dømt på grunnlag av ovennevnte "bevismateriale", men på grunn av sine kommunistiske og sosialistiske oppfatninger og sin aktive virksomhet i soldatenes interessekamp som tillitsmenn på Porsangermoen. Vi kunne legge fram et bredt materiale om leirledelsens trakassering av soldatene og de høyst uholdbare forholdene på Porsangermoen i 1972, men også om vellykkede - både legale og illegale - aksjoner fra soldatenes side mot disse forholdene. Vi redegjorde for den illegale soldatavisa, "Sporlys", som var utgitt anonymt av "en gruppe marxist-leninister på Porsangermoen", og som forsøkte å knytte soldatenes interessekamp til arbeiderklassens revolusjonære kamp. Vi kunne dessuten avsløre innholdet i to brev fra de militære myndigheter, som viste at disse presset påtalemyndighetene til - på tross av manglende bevis - å gjennomføre rettssaken som en hevnaksjon mot de tre soldatenes tillitsmannsvirksomhet og deres politiske innstilling.

Etter dommen anket to av de dømte saken til Høyesterett, og søkte å få dommen opphevet på grunn av sviktende saksbehandling.

Anken er i vår behandlet av Høyesteretts kjæremålsutvalg, og resultatet er at dommen er opphevet og saken deretter henlagt av Vest-Finnmark politikammer etter bevisets stilling!

Høyesteretts kjæremålsutvalg har med dette felt en temmelig hard "dom" over dommen i Hammerfest herredsrett. I sin kjennelse sier kjæremålsutvalget blant annet:

"Høyesteretts kjæremålsutvalg finner enstemmig at dommen med hovedforhandling må oppheves fordi de tiltalte ikke har vært varslet til bevisopptak til bruk under hovedforhandlingen."

Det heter videre:

"Manglende varsel til de tiltalte er en klar saksbehandlingsfeil, jfr. straffeprosesslovens § 298, jfr. § 277. Etter straffeprosesslovens § 393 første ledd skal feilen tillegges betydning dersom det finnes sannsynlig at feilen kan ha virket bestemmende på dommens innhold. Utvalget finner ikke å kunne utelukke at feilene her kan ha hatt betydning, idet det er de

nevnte vitners forklaringer retten har bygget på når den har funnet bevist at de tiltalte har forholdt seg som i tiltalebeslutningen beskrevet.

Utvalget tilføyer at det også kan fremstille seg som tvilsomt om de tiltaltes opptreden ved de påtalte anledninger kan sies å innebære at de har drevet politisk virksomhet i strid med de i tiltalen nevnte bestemmelser av 26. mai 1961. Disse setter forbud mot å drive politisk virksomhet. Tiltalen går for hver av de tiltalte ut på at de ved én anledning har distribuert eller utlevert ett nummer av avisen "Sporlys". For at en slik distribuering eller utlevering av et enkelt nummer skal kunne anses som politisk virksomhet, må det etter utvalgets oppfatning ikke bare dreie seg om en tilfeldig overlevering mann og mann imellom. Denne side av saken finner utvalget ikke tilstrekkelig belyst i dommen til at det med sikkerhet kan sies om det her har dreiet seg om politisk virksomhet i bestemmelsen forstand."

Dette er i innhold ikke annet enn en klar bekreftelse av de dømtes oppfatning av saken som en politisk hevnaksjon som ble drevet gjennom ved hjelp av feilaktig saksbehandling og på tvers av manglende bevis.

Det er videre viktig for progressive soldater å merke seg den presedens som kjæremålsutvalget her kan danne med sin vurdering av spørsmålet om hva slags distribusjon som kan anses som ulovlig politisk virksomhet.

Forøvrig viser det som har skjedd, at borgerskapet vurderer fra tilfelle til tilfelle om det skal følge sitt eget lovverk, at det eksisterer motsetninger blant dem som forvalter det borgerlige rettsapparatet i denne vurderingen, og at det er en viktig oppgave for kommunistene å kjempe for opprettholdelse av restene av borgerlig demokrati i lovverket mot bl.a. politisk vilkårlig rettsforfølgelse.

I parentes bør det dessuten nevnes at AKP-gruppens avis "Klassekampen", som gir store oppslag til liknende saker hvor deres egne folk er fremst i søkelyset, tidligere har gitt Porsangermoen-saken en helt stemoderlig behandling - de unnlot bl.a. å offentliggjøre de avslørende brevene fra de militære myndigheter, og enda ikke har nevnt et ord om utfallet i Høyesterett. Grunnen kan bare være at det blant de dømte fins folk som er motstandere av AKP-gruppen ut fra en kommunistisk posisjon, og at AKP-gruppen i denne saken ikke ville kunne ha fått de dømte til å slå inn på den illusjonsskapende linje som i stor grad har preget Trædal- og Steinsjø-sakene.

Dette er også noe som progressive soldater bør merke seg: Bare når AKP-gruppen får fritt spillerom for sin småborgerlige politikk, har den noen større interesse av "å forsvare soldatenes økonomiske og demokratiske rettigheter"! En slik partisjåvinisme er verken soldatene eller kampen for borgerlig demokrati tjent med, og vi ser det også som nødvendig å understreke at den - trass i AKP-gruppens "kommunistiske" etikett - selvsagt heller ikke har noe med kommunistisk politikk å gjøre.

§ § §

LES OGSÅ

PROLETARIATET I ALLE LAND FØREN DERE
GNISTEN

Organ for Kommunistisk Universitetslag

Fås ved henvendelse til:

Kommunistisk Universitetslag,
Filosofisk Institutt
Blindern
Oslo 3

ARBEIDER = RÆVV

5 1975

KULTURKVELD

"Det er nødvendig at arbeiderne ikke stenger seg inne i kunstig opptrukne rammer i form av "litteratur for arbeidere", men lærer å beherske den alminnelige litteratur i større og større omfang. Det vil tilmed være rettere å skrive "stenges inne" istedetfor "stenger seg inne", for arbeiderne selv leser og ønsker å lese alt det som skrives også for intelligensen, og bare visse (dårlige) intellektuelle tror at "for arbeiderne" greier det seg med å fortelle om fabrikkforhold og tygge opp igjen gammelkjente ting."

Vi tror ikke vi presser teksten hvis vi her erstatter litteratur med kultur i dette Lenin-sitatet fra "Hva må gjøres", for den kulturelle utvikling er en historisk prosess og arbeiderklassen vokser også fram gjennom en historisk prosess. Arbeiderklassen forholder seg til den kulturelle utvikling og kan nyttegjøre seg denne. Den må ha kjennskap til det borgerlige samfunn for å nå utover det. Når K.A. arrangerer kulturkveld står dette i forhold til den almenne strategien for sosialisme som K.A. står for. "Derfor arrangerer K.A. ikke en kulturkveld til glede for alle og enhver, men for arbeiderklassen", sa Kjell Hovden bl.a. i sin appell søndag 2/3 i Tøyen samfunnshus.

Fredmanns Apostler hadde det første kulturelle innslaget på denne underholdningskvelden. Som navnet antyder har denne gruppen spesialisert seg på Bellmann. At de har greid dette bra skulle den store begeistringen hos publikum tyde på. Fredmanns Apostler kan kanskje kritiseres for å tendere mot det søtladne. Det hadde dessuten vært nødvendig med mer kommentarer for hver sang, siden språket i Fredmanns Epistler ikke er så lett tilgjengelig.

Kveldens hovedaktør, Fred Akerstrøm, hadde på sin side så inngående kommentarer at noe av spenningsmomentet ved sangene ble borte. Akerstrøm er kjent som en dyktig Bellmann-tolker. Han får fram den brutale og kritiske siden ved Bellmann som borgerskapet har fortrent. Han er dessuten en utmerket skuespiller. I den første avdelingen av Akerstrøms opptreden framførte han bare viser av Bellmann. Den andre avdelingen ble adskillig mer sammensatt og også svakere enn første del. Et par viser nærmet seg det banale både politisk og muskalsk. Slik ble avslutningen på kvelden ikke den aller beste illustrasjon på hva Kjell Hovden sa innledningsvis.

Før pause hadde Egil Engeland et innlegg hvor han snakket om pressen som den kommunistiske bevegelses kollektive organisator og propagandist. Konferansier var Eyvind Viken.

Det var en fin stemning blant publikum hele kvelden og oppmøtet var stort. Kulturkvelden var et vellykket eksperiment som burde gjentas.

OM BRECHTS LÆRESTYKKER

Nationaltheatret har oppført Bertold Brechts lærestykke Unntagelsen og regelen. Siden stykket antakelig allerede er tatt av programmet, kunne det være interessant å se litt på grunnene til at denne oppførelsen har fått så dårlig respons.

Unntagelsen og regelen (skrevet i 1929-30) er et lærestykke, og Brecht understreket at slike stykker slett ikke er beregnet på et publikum. De som skal lære er de som spiller stykkene. Lærestykkene er beregnet på amatører innen arbeiderklassens kulturelle bevegelse.

ser. De fungerer pedagogisk: de lærer hvordan man takler problemstillinger på kritisk, dialektisk vis. I den grad slike stykker spilles for et publikum, er det bare for å vise fram hvordan deltakerne lærer av å spille dem.

Av denne grunn virker det så malplassert når et lærestykke presenteres av profesjonelle skuespillere på Nationaltheatrets scene. Selv om Unntagelsen og regelen er det av lærestykkene som lettest kan spilles for et publikum, innebærer en slik oppførelse alltid faren for at stykkene reduseres til vanlig borgerlig teater. Oppførelsen på Natio-

naltheatret, med sitt noe lekende og show-aktige preg, bidro ikke til å minske denne faren. (Man kunne i det minste ha forsynt det usedvanlig sparsomme program-arket med noen ord om hvilke tanker som egentlig ligger bak lærestykkene.)

Unntagelsen og regelen handler om en utbytter (en forretningsmann) som jager gjennom ørkenen med sine to utbyttede (en bærer og en fører), for å komme først i kapløpet om en olje-konsesjon i en by langt unna. Føreren får snart sparken og derfor går de to andre seg vill i ørkenen. Forretningsmannen blir

DOMMEREN: Nei, det var ingen stein. De ser jo at det var en vannflaske.

FORRETNINGSMANNEN: Men jeg kunne da ikke tenke meg at det var en vannflaske. Mannen hadde ingen grunn til å gi meg vann. Jeg var ikke hans venn.

FØREREN: Men han ga ham vann.

DOMMEREN: Men hvorfor ga han ham vann? Hvorfor?

FØREREN: Vel fordi han trodde forretningsmannen var tørst?

(Dommerne smiler til hverandre.) Sannsynligvis av menneskelighet. (Dommerne smiler igjen.) Kanskje bare av dumhet, for jeg tror at han slett ikke hadde noe imot forretningsmannen.

FORRETNINGSMANNEN: Da må han ha vært uvanlig dum. Mannen var blitt skadet på grunn av meg, for livstid kanskje. En arm! Det ville vært riktig av ham å betale meg tilbake.

FØREREN: Helt riktig!

FORRETNINGSMANNEN: For elendig betaling dro han avgårde med meg som er rik. Men veien var like tung for oss begge.

FØREREN: Det skjønner han, altså.

FORRETNINGSMANNEN: Da han var trett, ble han slått.

FØREREN: Og det er ikke riktig?

FORRETNINGSMANNEN: Å tro at han ikke ville slå meg ned ved første anledning er det samme som å tro at mannen ikke var riktig klok.

DOMMEREN: De mener De med rette antok at kulien måtte ha noe mot Dem. Det vil si at De har drept en mann som i og for seg var harmløs, bare fordi De ikke kunne vite at han var harmløs. Vi ser det samme med politiet. De skyter mot en gruppe helt fredelige demonstranter, bare fordi de tror at de kommer til å rive dem ned fra hestene og lynsje dem. Politifolkene skyter altså av angst. Og angst er et bevis på fornuft. Det De mener er at De kunne ikke vite at denne kulien var en unntagelse.

FORRETNINGSMANNEN: Man må holde seg til regelen, og ikke til unntagelsen.

DOMMEREN: Nettopp. Hvilken grunn hadde denne kulien til å gi sin plageånd å drikke?

FØREREN: Ingen fornuftig grunn.

DOMMEREN: (synger):

Regelen er: Øye for øye:
Den dumme venter på unntagelsen.
At fienden skal gi ham vann
Det venter ingen fornuftig mann!
(Til retten): Vi skal nå ta saken opp til doms.

Retten trekker seg tilbake.

FØREREN (synger):

I det system som de har laget seg
Er menneskelighet en unntagelse
Den som opptreer menneskelig han må
Ta følgene selv.
Frykt alle, dere
Som ser vennlige ut!
Hold tilbake den
Som vil yde noen hjelp.

Til høyre er det en som tørster:
Snu blikket hurtig vekk!
Hør ikke etter!
Til venstre er det en som stønner!
Bli for all del stående:
De trygler deg om hjelp!
Ve den!
Ve den som glemmer seg da! Han
Gir et menneske å drikke og
En ulv drikker.

stadig mer engstelig for at bæreren skal gjøre opprør mot ham, (i ørkenen finnes ingen klasse-purk), og da bæreren vil gi ham vann fra vannflaske si tror han det er et overfall og skyter bæreren. Etterpå reises det rettssak mot forretningsmannen, men han frifinnes.

En borgerlig tolkning av dette vil le nøye seg med å si at slik er det i en ond verden: når mennesket vil prøve å gjøre noe godt, så er det en unntagelse som retten ikke kan tro på. Dermed reduseres det hele til en abstrakt motsetning mellom godt og ondt. Ut fra en dialektisk forståelse blir stykket derimot en lærerik kritikk av enhver humanistisk og forsonende klassesamarbeidslinje under kapitalismen. Bæreren handler galt, han burde forstått å spille på utbytternes regler: det herskende lovverk grunner jo i at den herskende ordening uforsonlig må forsvares overfor

de utbyttede. Dommen er egentlig korrekt. Menneskelighet er en unntagelse i dette systemet: "Den som opptreer menneskelig han må ta følgene selv." Det blir verst for ham selv, bæreren blir drept. Den som ikke klarer å innta en uforsonlig linje i klassekampen kan ha det så godt. Slik blir lærestykkene treffende illustrasjoner av de marxistiske teorier om utarming og revolusjon.

Slike beskrivelser blir lett tungrodd. Den eneste måten man fullt ut kan fatte poenget i lærestykkene på er å spille dem selv. Derfor er det verdt å legge merke til at de viktigste lærestykkene nå er kommet ut i norsk oversettelse (Brecht, Lærestykker, Fakkeltbok 222, Gyldendal 1974). Boka bringer også en del viktig materiale til forståelse av lærestykkenes teori. Men det er slett ikke ei bok som bare skal leses. Hvor amatørmessig det enn blir:

Lærestykkene skal spilles. Brecht oppfattet selv lærestykket som modellen for sosialismens teater: Det opphever det kunstige skillet mellom tilskuer og skuespiller, konsumentene blir produsenter og omvendt. Da det berømte lærestykket Forholdsregelen ble oppført for første gang deltok over 300 arbeidere. Lærestykkene oppsto i en tid da den tyske arbeiderbevegelsens kulturelle organisasjoner frambød en mektig kontrast til den borgerlige forfallskulturen. Nå er det igjen tiden til å bygge opp en slagkraftig proletær bevegelse, også på kulturens område. Dersom lærestykkene kunne dukke opp igjen innen arbeiderklassens egne rekker, helst i forandrede former som svarer til den nåværende historiske situasjon, ville dette være et godt tegn på framgang.